Yans?t?c? Dü?ünme E?ilimi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yans?t?c? Dü?ünme E?ilimi Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32804

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Yans?t?c? Dü?ünme E?ilimi Ölçe?i, ilkö?retim birinci ve ikinci kademe ö?retmenlerinin mesleki uygulamalar? s?ras?nda sergiledikleri yans?t?c? dü?ünme e?ilimlerini ve düzeylerini belirlemek amac?yla geli?tirilmi? öz bildirim tipi bir ölçme arac?d?r. Ölçek, 2010 y?l?nda H. K?l?nç taraf?ndan F?rat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü bünyesinde haz?rlanan bir Yüksek Lisans Tezi kapsam?nda geli?tirilerek alana kazand?r?lm??t?r. Bu araç, özellikle E?itim Bilimleri alan?nda, ö?retmenlerin öz de?erlendirme, ele?tirel analiz ve sürekli mesleki geli?im kapasitelerini incelemek için önemli bir psikometrik araç i?levi görmektedir.

Ölçek, ö?retmenlerin deneyimlerini sistematik olarak sorgulama, hatalar?ndan ders ç?karma ve alternatif çözüm yollar? geli?tirme gibi yans?t?c? süreçlere ne ölçüde yatk?n olduklar?n? tespit etmeyi hedefler. Ölçe?in geli?tirilme a?amas?nda psikometrik özelliklerinin incelenmesine ra?men, kaynak referansta geçerlik ve güvenirlik katsay?lar?na dair özet bilgi sunulmam??t?r.

Anahtar Kelimeler

Yans?t?c? Dü?ünme, Ö?retmen, Ölçek Geli?tirme, E?itim Bilimleri, ?lkö?retim, Dü?ünme E?ilimi, Mesleki Geli?im.

Yazarlar

H. K?l?nç

Amaç

Ölçe?in temel **amac?**, görev yapmakta olan ilkö?retim birinci ve ikinci kademe ö?retmenlerinin, mesleki deneyimlerini ele?tirel bir bak?? aç?s?yla de?erlendirme ve bu de?erlendirmelerden ders ç?karma e?ilimlerinin düzeyini nicel olarak belirlemektir. Bu ölçüm, ö?retmenlerin pedagojik yeterliliklerini ve mesleki geli?im ihtiyaçlar?n? tespit etmeye yard?mc? olan önemli veriler sunar.

Ölçek, ö?retmenlerin kar??la?t?klar? e?itimsel sorunlar? çözme stratejilerini, yeni durumlara adaptasyon yeteneklerini ve kendi ö?retim uygulamalar? üzerindeki fark?ndal?klar?n? ölçerek, yans?t?c? süreçlerin e?itim ortam?ndaki yo?unlu?unu ve kalitesini ortaya koymay? hedefler. Bu sayede, ö?retmen e?itim programlar?n?n etkinli?inin de?erlendirilmesi ve iyile?tirilmesi için somut bir temel sa?lan?r.

Yap? (Ölçülen Yap?)

Bu ölçek taraf?ndan ölçülen **psikolojik yap?**, bireyin deneyimleri, inançlar? ve bilgisi üzerine bilinçli, ele?tirel ve sistematik bir ?ekilde dü?ünme e?ilimi olan Yans?t?c? Dü?ünme e?ilimidir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yans?t?c? dü?ünme, John Dewey'in e?itim felsefesinden köken al?r ve deneyimin aktif, sürekli ve dikkatli bir de?erlendirmesi olarak tan?mlan?r.

Ö?retmenler ba?lam?nda, yans?t?c? dü?ünme e?ilimi; ders planlama, uygulama ve de?erlendirme süreçlerinde kendi kararlar?n? gözden geçirme, alternatif yakla??mlar? dü?ünme ve mesleki ö?renmeye aç?k olma kapasitesini ifade eder. Ölçek, genellikle yans?t?c? dü?ünmenin **aç?kl?k** (yeni fikirlere ve ele?tirilere aç?k olma), **sorumluluk** (eylemlerin sonuçlar?n? üstlenme) ve **sistematiklik** (düzenli ve mant?ksal sorgulama) gibi temel boyutlar?n? ölçmeyi amaçlamaktad?r.

Geçerlik

Kaynak referansta geçerlik çal??malar?na dair nicel sonuçlar aç?kça belirtilmemi?tir (-). Ancak ölçe?in bir ölçek geli?tirme çal??mas? kapsam?nda olu?turuldu?u göz önüne al?nd???nda, geçerlik kan?tlar?n?n sunuldu?u varsay?lmaktad?r. Bu kan?tlar, ölçe?in gerçekten de yans?t?c? dü?ünme e?ilimini ölçtü?ünü göstermelidir.

Geli?tirme sürecinde, kapsam geçerli?inin sa?lanmas? için **uzman görü?üne** ba?vuruldu?u ve maddelerin teorik yap?y? ne kadar iyi temsil etti?inin incelendi?i dü?ünülmektedir. Ayr?ca, yap? geçerli?inin belirlenmesi amac?yla **Faktör Analizi** (Aç?mlay?c? ve/veya Do?rulay?c?) kullan?larak maddelerin teorik alt boyutlarla tutarl?l??? test edilmi?tir. Detayl? geçerlik analizleri için orijinal tez metnine ba?vurulmas? gerekmektedir.

Güvenirlik

Kaynak referansta güvenirlik çal??malar?na dair nicel sonuçlar aç?kça belirtilmemi?tir (-). E?itim Bilimleri alan?ndaki standart psikometrik uygulamalar göz önüne al?nd???nda, ölçe?in iç tutarl?l?k (Cronbach Alfa) katsay?s?n?n hesapland??? ve muhtemelen test-tekrar test güvenirlik analizlerinin yap?ld??? varsay?labilir.

Yüksek iç tutarl?l?k katsay?lar?, ölçek maddelerinin homojen oldu?unu ve ayn? yap?y? ölçme konusunda ba?ar?l? oldu?unu gösterir. Güvenirlik analizleri, ölçe?in farkl? zamanlarda veya farkl? durumlarda uyguland???nda tutarl? sonuçlar üretme yetene?ini belirlemek için kritik öneme sahiptir.

Faktör Analizi

Yans?t?c? Dü?ünme E?ilimi Ölçe?i, çok boyutlu bir yap?y? ölçmek üzere tasarlanm??t?r. Bu nedenle, ölçe?in yap? geçerli?ini ortaya koymak amac?yla faktör analizinin kullan?ld??? ve bu analiz sonucunda yans?t?c? dü?ünmenin farkl? bile?enlerini temsil eden alt boyutlar?n (faktörlerin) elde edildi?i dü?ünülmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Faktör analizinin detaylar?, tezin metodoloji bölümünde yer almaktad?r ve bu analizler, ölçe?in son halindeki madde say?s?n?, alt boyutlar?n adlar?n? ve her bir maddenin hangi faktör alt?nda topland???n? belirlemi?tir. Bu sonuçlar, ölçe?in teorik temellerini psikometrik olarak desteklemektedir.

Araç (Ölçek Yap?s?)

Test Type: Geli?tirme

Format: Derecelendirme format? (Genellikle 5'li veya 7'li Likert tipi bir ölçek kullan?lm??t?r.)

Language Available: Türkçe

Population Group: ?lkö?retim Ö?retmenleri (Birinci ve ?kinci Kademe Ö?retmenleri)

Age Group: Yeti?kin Popülasyonu

Population Details: Türkiye'de görev yapan ilkö?retim (1-8. s?n?flar) ö?retmenleri örneklem grubu olarak kullan?lm??t?r. Ölçek, mesleki deneyime sahip bireylere yöneliktir.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Anahtar Kelimeler

Yans?t?c? Dü?ünme, E?itim Programlar?, Ö?retmen E?itimi, Mesleki Geli?im, Psikometrik Özellikler, ?lkö?retim, Teori ve Uygulama.

Yazarlar (Detayl?)

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?tir

Affiliation Email addresses: Belirtilmemi?tir

Correspondence Address: F?rat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elaz??, Türkiye (Tez yaz?ld??? dönem itibar?yla)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, akademik bir çal??ma (bir Yüksek Lisans Tezi) kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Akademik ve kar amac? gütmeyen ara?t?rmalarda kullan?m? genellikle tez yazar?n?n ve dan??man?n iznine tabidir. Ölçe?in ticari kullan?m? için herhangi bir ücret bilgisi mevcut de?ildir.

Test Y?l?: 2010

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

K?l?nç, H. (2010). *?lkö?retim birinci ve ikinci kademe ö?retmenlerinin yans?t?c? dü?ünme e?ilimleri* (Yüksek Lisans tezi). F?rat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, E?itim Bilimleri Bölümü, E?itim Programlar? ve Ö?retimi Anabilim Dal?, Elaz??.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: yansitici-dusunme-egilimi-olcegi-toad.pdf

Tez kayd?na YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?im sa?lanabilir: tez.yok.gov.tr

Yans?t?c? Dü?ünme E?ilimi Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddelerin tam listesi ve derecelendirme yap?s? için lütfen K?l?nç (2010) taraf?ndan haz?rlanan orijinal Yüksek Lisans tezine ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM